

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Місюкевіча Анатолія Стефановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 12 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII, частини першої статті 29, частин першої, другої статті 441 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
21 січня 2026 року
№ 14-1(I)/2026

Справа № 3-233/2025(470/25)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Філюка Петра Тодосьовича – головуєчого,
Кичуна Віктора Івановича – доповідача,
Олійник Алли Сергіївни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Місюкевіча Анатолія Стефановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 12 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545), частини першої статті 29, частин першої, другої статті 441 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Кичуна В.І. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Місюкевіч А.С. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину першу статті 12 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII (далі – Закон), частину першу статті 29, частини першу, другу статті 441 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з частиною першою статті 12 Закону судочинство і діловодство в судах України проводять державною мовою.

Кодексом установлено:

– „Кримінальне провадження здійснюється державною мовою. Сторона обвинувачення, слідчий суддя та суд складають процесуальні документи державною мовою“ (частина перша статті 29);

– „суд касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги по суті ухвалює судові рішення у формі постанов“ (частина перша статті 441);

– „процедурні питання, пов’язані з рухом кримінального провадження, клопотання та заяви учасників справи, питання про відкладення розгляду кримінального провадження, оголошення перерви, зупинення кримінального провадження, а також в інших випадках, передбачених цим Кодексом, вирішуються судом касаційної інстанції шляхом постановлення ухвал в порядку, визначеному цим Кодексом для постановлення ухвал суду першої інстанції з урахуванням особливостей, передбачених главою 32 цього Кодексу“ (частина друга статті 441).

Суб’єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорювані приписи Закону та Кодексу суперечать частині другій статті 3, частині другій статті 6, частинам першій, другій статті 8, частині першій статті 9, частині третій статті 10, частині другій статті 19, статті 21, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, другій статті 55,

частині першій статті 64, частині другій статті 129, частині другій статті 152 Конституції України.

1.1.3 аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів впливає таке.

Місюкевіч А.С. звертався до судів системи судоустрою України з процесуальними документами, складеними недержавною мовою. Суди повертали Місюкевічу А.С. його скарги, мотивуючи свої рішення тим, що документи, за результатами перевірки та/або розгляду яких розпочинається судовий контроль на стадії досудового розслідування, розгляд апеляційної скарги в порядку статей 422, 422¹ Кодексу або вирішується питання про відкриття апеляційного (касаційного) провадження, мають бути оформлені українською мовою чи подані в перекладі на державну мову.

Колегія суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду закрила касаційне провадження за касаційною скаргою Місюкевіча А.С., зазначивши в ухвалі від 2 жовтня 2025 року, на яку суб'єкт права на конституційну скаргу посилається як на остаточне судове рішення в його справі, що судочинство і діловодство в судах проводяться державною мовою і що викладене узгоджується з Рішенням Конституційного Суду України від 22 квітня 2008 року № 8-рп/2008, відповідно до якого види судочинства (конституційне, адміністративне, господарське, кримінальне і цивільне) є процесуальними формами правосуддя та охоплюють порядок звернення до суду, процедуру розгляду судом справи й ухвалення судового рішення, що передбачає, зокрема, прийняття до розгляду документів, складених лише українською мовою чи перекладених державною мовою у спосіб, установлений процесуальним законом.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо невідповідності Конституції України (неконституційності) оспорюваних приписів Закону та Кодексу, Місюкевіч А.С. посилається на окремі приписи Конституції України, Закону, Кодексу, юридичні позиції Конституційного Суду України, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77).

Аналіз конституційної скарги свідчить про те, що Місюкевіч А.С. не обґрунтував тверджень щодо невідповідності Конституції України частини першої статті 12 Закону, частини першої статті 29, частин першої, другої статті 441 Кодексу.

У конституційній скарзі зазначено, що «як підставу закриття справи було використано висновок об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 19.09.2022 у справі № 521/2878/18 як „джерело права“ та як наднормативне правило <...> суд підмінив закон судовим висновком».

Тобто Місюкевіч А.С. висловив незгоду із судовими рішеннями, ухваленими в його справі, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Закону та Кодексу.

Конституційний Суд України неодноразово вказував, що незгоду із судовими рішеннями не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів закону [ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 24 червня 2019 року № 40-у(II)/2019, від 23 лютого 2022 року № 5-у(II)/2022, від 7 вересня 2022 року № 5-уп(II)/2022].

Отже, конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Місюкевіча Анатолія Стефановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 12 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII, частини першої статті 29, частин першої, другої статті 441 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**